

{ אז נדברו }

פרשת אחרי-קדושים תשפ"ה | גליון מס': 689 | לסדר: "יום בשורה הוא ואנחנו מחשים?!"

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל:

a8447168@gmail.com

אנחנו זקוקים למעט 'מצלצלים'
לקראת הדפסה מחודשת של הספר
'המסולאים בפד' - תורה,

לקראת חג השבועות.

התקבל מידע מהימן שישנם אנשים
שיושג להם כסף מיותר!!! ואליהם אנחנו
פונים... נא להסדיר את העניין בהקדם

©

(פירוש האפסוריות כמפורש למטה)

רוצים להיות שותפים

בהוצאות העלון?

בבנק: בנק פארי

סניף 182

חשבון 747815

ע"ש: שב שמעתא (ע"ר)

באשראי: "נדרים פלוס"

(שם קופה: עלון אז נדברו)

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15 חיפה

למענה אנושי:

052-7683095

אמת מה נהדר מראה רווק הדר בעיר בצאתו בלי פגע...

יהודי אחד ניגש אלי ואמר לי הרגש מבהיל על הרעיון... אין לי רשות להשאיר את זה אצלי אפילו שבוע אחד... ובכן: סיפר לי אותו יהודי: מידי בוקר אני אומר קרבנות לפני התפילה... ואז אני אומר: רבון העולמים אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד... ועתה בעונותינו חרב ביהמ"ק... ואתה אמרת ונשלמה פרים שפתינו... לכן יהי רצון שיהא שיח שפתותינו חשוב ומקובל כאילו הקרבנו קרבן התמיד... עד כאן מוכר? **ובכן: המשיך אותו יהודי ואמר:** הרי אוטוטו משיח יבא ויבנה בית המקדש ואז כבר לא נצטרך להגיד את זה... כי זהו!!! יש כבר בית המקדש ויש קרבן התמיד ומלאה הארץ דעה את ה'... ואז ה' גם יבטל את היצר הרע... ומאז הכל יסתדר... אני כבר אוכל ללכת ברחוב בלי קרבנות מרים בשמירת עיניים... כבר לא יהיו גיוגול בראש... כבר לא יהיו ניסיונות... היצר הרע יפסיק להציק לי... אותו יהודי תיאר לי את זה בעיניים בורקות!! זהו!! נסיים עם היצר הרע אחת ולתמיד... **אבל!!! המשיך אותו יהודי ואמר:** דווקא אז יצטרכו לתקן תפילה חדשה בקרבנות... רבון העולמים אתה צויתנו להתגבר על היצר הרע ולשמור על העיניים ולהקריב לפניך יום יום את תמצית דמינו ומילוי סיפוקנו תמיד בבוקר ובבין הערביים... אבל מה לעשות!!!! שכעת גזרה חכמתך יתברך לבטל את היצר הרע ומאז 'אין' אנו יכולים לעלות ולהתעלות ולזכות את דמינו ויצרנו למענך ית'... ולכן!!! אתה אמרת ונשלמה פרים שפתינו... ולכן מה?? כאן סיים אותו יהודי בחידוש גדול ואמר לי: כנראה!!!! כנראה שבמקום להגיד פרשת התמיד... יגידו כל בוקר נניח 'כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע... כי ה' אלוךך מתהלך... ולא יראה בך ערות דבר'... ושחט אותו על ירך המזבח... אנחנו נגיד את הפרשות מהסוג הזה ואח"כ אנחנו נגיד: יהי רצון כאילו הקרבתי שמירת עיניים... כאילו הקרבתי חמש דקות צפיה ברשת... מה לעשות - ואתה אמרת ונשלמה פרים שפתינו... לפחות זה...

ההרגש הזה הוא מבהיל!!! ואני חושב שזה אמיתי להחריד!!! לא כ"כ משנה אם אנחנו נגיד את זה או לא נגיד... אבל בטוח שככה נרגיש!!! אנחנו נתגעגע להזדמנות שכבר נחמצה!!! וזה מסר מאוד חשוב לכל אלו שכבר רוצים לסיים את המשחק!!!! אז זהו!!! שתשאלו את אלו שמשחקים כדורגל... והם יספרו לכם שמגרש זה משהו חיובי... לא מחפשים שיסתיים המשחק... המשחק אמנם יאלץ להסתיים אבל כל עוד אני בועט ואני שחקן של ה' אני הולך להתגעגע לזה...

משום מה אנחנו מאוד הרבה מתעסקים עם נפטרים ועם נשמות ועם עליות נשמה... אבל לחינם! כי המגרש האמיתי פה!!! והם כל היום צופים עלינו!!! שחקן... תתחיל כבר להתרכז... תפסיק כל היום לפזול לצופים... תפסיק לחכות מתי תשב שם בימים אשר אין בהם חפץ... כי כשתגיע לשם אתה תתרפק על 'שעה אחת של עמידה בניסיונות בעולם הזה מכל חיי העולם הבא'...

מה שבטוח זה שמדי שנה ביום כיפור יש לנו שתי פעמים קריאת התורה!!!! אחת בבוקר של יוה"כ פ' ששם קוראים אחרי מות שזה עבודת כהן גדול בקודש הקדשים ואת זה אנחנו קוראים על תקן של ונשלמה פרים שפתינו... כי זה מה שהיה אז 'דורו ראו ושמחו ואילו במנחה של יוה"כ פ' אנחנו שוב קוראים בתורה והפעם לא בפרשת אחרי!! אלא בפרשת קדושים!! ושם אנחנו לא קוראים על קודש הקדשים של הכהן גדול!!! אלא זה פרשת עריות שזה 'כבר הקודש קדשים שלי ושלך בכל רגע נתון ובכל יציאה לרחוב!! זו הפרשה שמדברת על 'מעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו'... שאנחנו מסתגרים עם הקב"ה בקודש הקדשים בעיצומה של יציאה לרחוב... וזה כבר לא נשלמה פרים שפתינו... זו קריאה עדכנית... מעשית... 'יומיומית'!

כן... כמו שהכ"ג לאחר עבודת פנים הוא יוצא לעזרת נשים ואז הוא קורא בתורה, ומה הוא קורא?? את העבודה שהוא בעצמו עשה היום!! אז אצלנו אותו דבר קורא במנחה... במנחה של יום כיפור כולם מוזמנים לקריאת התורה שלי... ואני קורא... את מה?? את העבודה היומיומית שלי בקודש הקדשים של הדק' אמות שלי!!! **אז זהו!!! שיום יבא ויתהפכו היוצרות...** קריאת התורה של עבודת יו"כ אנחנו כבר לא נקרא בגעגועים כי זה יהיה הלכה למעשה... אבל כשנגיע למנחה ויקראו שם פרשת ניסיונות בקדושה... שם יופיעו הדמעות... שם נתרפק בגעגועים עזים על המפגן היומיומי שזכיתי לתת לה' בעוד התגברות ועוד עמידה בניסיונות... ואוי... איך לא ידעתי להעריך... אוי איך לא קלטתי שבאותה שעה כל צבא השמים עצר את נשימתו והכהנים והעם העומדים בעזרה בירושלים של מעלה כשהיו רואים את השם הנכבד והנורא מפורש בוקע מכל כולי בזעקה אילמת-רבש"ע אתה נמצא גם פה!!! היו כורעים ומשתחוים ואומרים: מי כעמך ישראל גוי אחד-- בארץ... ואז אנחנו נגיד רבש"ע: גלוי וידוע לפניך שאם היה כעת יצר הרע הייתי מתאמץ להתגבר לפניך באהבה כמצוות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך... אבל כיון שאת הצפוני הרחקת מעלינו אשר על כן: יהי רצון מלפניך מלך רחמן שתשוב ותתענג על הנחת רוח שכבר עשיתי לפניך וזכור לי ברית ראשונים שראית אותי ברגעים כ"כ קשים שוב ושוב נופל ומתגבר... שוב ושוב מועד ומתאבק וחוזר חלילה... כן... ככה פחות או יותר הולך להיראות הקרבנות שלנו לפני התפילה מידי בוקר לעתיד לבא... אבל אם כבר אז כבר... אם כבר עשיתי השוואות... אז כיום, מידי יום הכיפורים במוסף, כשאנחנו מסיימים את סדר העבודה... הרי בסוף אנחנו שרים: אמת מה נהדר היה מראה כהן גדול בצאתו בלי פגע... כאוהל הנמתח... כזר הנתון... כברקים היוצאים... ואנחנו מסיימים במשפט: אשרי עין ראתה כל אלה... דורו ראו ושמחו... אז זהו!!!! שלעתיד לבא אנחנו נעמוד באותה שעה ביום כיפור... וכבר לא נשיר על הכה"ג אמת מה נהדר... אבל כנראה ישירו עליך... אמת מה נהדר היה מראה רווק הדר בעיר בהאבקו במלחמת היצר ובצאתו מעוד מאבק איתנים אמנם צולע אבל מנצח...

תיקון והבהרה משבוע שעבר...

בשבוע שעבר כתבתי תיאור על בחור בן עליה שבכל פינה בחיים הוא מוצא בעיה הלכתית. ומסוגל להסתובב ב-4 מניינים בשטילבאך כדי לצאת ידי חובת כל הלכות תפילה. וניסיתי איכשהו להסביר למה זה לא תקני...

וכצפוי המאמר הזה גרר תגובות!!!! לא חשבתי אחרת... **הבעיה העיקרית שלי** היא בקיצוניות והקוטביות של התגובות... היו כאלו שהזדעזעו מאוד מאוד ומחו בכאב... הם טענו שיש במאמר הזה נימה של זלזול ביהודי שחי ונושם הלכה... ומה תעשה עם מאי דקיי"ל שמיום שחבר ביהמ"ק אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה...

זו הייתה התגובה הזועמת!!! נו... התגובה הזו עדיין לא מוציאה אותי מגדרי ים לי מה לענות... (בפרט שהמכנה המשותף בין כל אלו שצעקו עלי שאף אחד מהם למעשה לא מתנהג כמו אותו בחור... כך שאם ככה, מה אתם רוצים?? דבר שני: אני במקרה כן מגיע משם!! אני כן הייתי כזה... ובמאמר זה קצת יותר אפרט) דא עקא!!! שמה שהכי הטריד אותי זה דווקא התגובה

הנלהבת מהעבר השני של המתרגם... היו יותר מידי אנשים **שיותר מידי התלהבו** מהמאמר הזה!!! וההתלהבות הבלתי מסויגת שלהם הלחיצה אותי באמת! כי ההללו חברה... הצגתי פה במאמר הזה קונפליקט אמיתי... הבאתי סיטואציה שבחור בן עליה מגיש בפני הסתבכויות הלכתיות שאין לי מה לענות לו!!!

לא מצאתי נוסחה הלכתית אין לסדר את זה ו... ורק מה?? מאוד ברור לכבוד קדושת ההתנהלות שלו לא תקניתי... אז ההלל... למה אתה מתלהב כ"כ?? אנחנו עדיין בבעיה!!!! לעת עתה ידו של אותו בחור על העליונה... כי הוא מעוגן בהלכה ואני לא... ושוב: אני לא חוזר ביי!! עדיין ברור לי שההתנהלות שלו לא תקנית ואני עדיין מחפש הגדרה... אבל לעת עתה הוא העביר לי את הכדור ואני זה שצריך להוכיח את חפותי... הוא כעת

'המוחזק' ואני 'המוציא מחבריו'!! **ואנחנו מוכרחים להעמיד את זה בצורה שכזו**, שתבין: אנשי מקצוע התקשרו אלי והתחילו להסביר לי את מה שאמרתי במילים מקצועיות... קוראים לזה או סי די... חברה... אני לא יודע מה זה או סי די... וגם אם אני כן יודע... בשורה תחתונה אם משהו מופיע מולי עם שו"ע מפורש אני לא יכול לו או סי די... כי מה זה משנה... אלף או סי די ואחד

יעקרו וי"ד אחת שבתורה לא תעקר... ולכן ההתלהבות היוצאת דופן מהמאמר הזה היא עדיין די מוקדמת... ולכן עכ"פ אני ממקום ההכנעה האישית שלי כלפי התורה!!! נאלץ להגיד אמן בעל כורחי ולנענע בראשי דווקא לאלו שהגיבו בחריפות נגד מה שכתבתי ובראש ובראשונה למסור מודעא שח"ל... לא התכוונתי לזלזל בשום ס"ק בהלכה... ורק אחרי שהבהרה הזו ברורה עד הסוף!!! כעת אני יכול שוב לפתוח את הנושא ולנסות להסביר... וגם עכשיו!! אם אצליח להסביר מה טוב, ואם לא אז אני מוסר מודעא מראש ש-ידו של ידידי המדקדק בהלכה על העליונה ועפר אני תחת כפות כל ס"ק במ"ב.

ובכן: כבר לפני חצי שנה הבאתי דוגמא שלטעמי מאוד ממחשבה... כידוע: יש דין ליטול ידיים לפני התפילה, ואם אין לו מים, אז קיי"ל ע"פ הלכה שהוא מחויב לחזר אחר מים **ארבעה מילין לפניו ומיל לאחריו!!!**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

כלומר: נניח אתה גר ברמת שלמה בי"ם וקמת בבוקר וגילית שיש הפסקת מים נרחבת... נו... מה עושים?? רוכן אליך השו"ע ואומר: צדיקל שלי... תגיד לי מה התכניות שלך היום... לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת היום? והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך לטרוח וללכת ד' מילין עד שם בשביל מים... **ההמשך בעמוד 3-4 בגיליון זה...**

נקודה למחשבה בבין אדם לחבירו... מעשיו! יומו! כאן ועכשיו!

מישהו עורר אותי לתמיהה: בתחילת מגילת רות, כתוב שנעמי חזרה ממובא לבית לחם. היא חזרה שבורה ורצוצה... היא איבדה שם את בעלה ואת שני בניה וגם את כל העושר הרב היא איבדה וכשהיא חזרה לבית לחם... כתוב 'ותהום כל העיר לקראתה ותאמרנה הזאת נעמי!!' ואז היא עונה להם: אל תקראנה לי נעמי, קראן לי מרה וכו'...

השאלה הזעקת: נשים יקרות ושכנות נכדות: אני מאוד מאוד מתפלל עליכן... אתן רואות שנעמי חוזרת כ"כ שבורה... אתן שמות לב שהיא נראית לא טוב... אתן מבינות שהיא עברה כמה טרגדיות... אז למה אתן צריכות להגיד לה את זה בפרצוף 'הזאת נעמי'?? אז נכון שכך אתן חושבות... אז מה... לכן צריך להגיד לה את זה ולזרות לה מלח על הפצעים??

שאלה חזקה!!!! מה תגיד?? כן... זה היה הפרצוף של השכנות באותו דור... הם היו קלאפטות... אז זהו שלא!!! אם תדפדף לסוף המגילה... אתה תראה שהנביא מתאר דווקא את השכנות בשותפות הכי כנה וסימפטית... ולא סתם אלא מקדישים לשכנות פסוקים שלימים!!! ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך ה' אשר לא השבית לך גואל היום... ותקראנה לו השכנות שם לאמר יולד בן לנעמי, ותקראנה שמו עובד... אני אמנם לא חתן התנ"ך אבל אני לא מכיר מקום בתנ"ך מקום שהשכנות כ"כ שותפות כנות ועוטפות כמו השכנות של נעמי...

בקיצור: אז אם בסוף מגילת רות היו לנעמי שכנות טובות שרגישות ושמחות איתה... אז מה קרה להם בתחילת המגילה?? למה בתחילת המגילה הם כ"כ מעליבות 'הזאת נעמי'??

התשובה יותר מידי פשוטה: סליחה... זה לא שהתשובה פשוטה... אלא השאלה לא מתחילה... אדרבה... השאלה הזו מאוד מאפיינת את הדור החסום שלנו...

שתהיה לי בריא... נעמי חוזרת משדי מואב!!! נראית זוועה!!! שכלה את בעלה ואת שני בניה... ואנחנו השכנות רואות אותה ככה חוזרת... מה אתה רוצה שאנחנו נעשה?? אתה רוצה שלא תהום כל העיר אחריה? אתה לא רוצה שכולם יבואו וישאלו הזאת נעמי? אין בעיה!!! לא נעשה את זה... אז מה אתה רוצה שאנחנו כן נעשה??

שנשתוק ? ! ? שנברח?? שנחמוק?? שנשחק ראש קטן כאילו הכל כרגיל... ייאמני לא קרה כלום... אה... אבל קרה... ועוד איך קרה... אז זהו!!! שרק נתלחש מאחורי הגב שלה מחוסר נעימות... ראיית? ראיית את נעמי?? היא נראית נורא... הזאת נעמי?? ותכל'ס... לדבר על זה עם נעמי עצמה?? חס ושלום!!! אנחנו הרי לא רוצים להעליב... נו... ומה תהיה התוצאה?? נעמי תכנס לבידוד חברתי!!!! כל השכנות מתרחקות ממנה... אף אחת לא דורשת בשלומה כ"כ... כי הרי ייאמני הכל טוב... סליחה: למה אתה חושב שזה יותר נעים?? מי אמר לך שלשאלו 'הזאת נעמי' זה פחות טאקט מלברוח ולחמוק ולתת תחושה של ראש קטן כאילו הכל בסדר... וכי זה נראה לך יותר נעים מלהציף ולשאול בהשתתפות כנה הזאת נעמי??

כן כן!!!! צריך לדעת שבדור שלנו!!! אם יש בין אדם לחבירו שאנחנו הכי נגועים בו... זה ההתחמקות האובססית שלנו מלהתמודד ולהישר מבט מול מקרים לא נעימים!!!! כל טרגדיה שאנחנו מזועזעים ממנה ואנחנו מתקשים להגיב... אנחנו פשוט בורחים!!!!

הבריחה הזו ייאמני משדרת לנו התחשבות!!! או כאילו עסקים כרגיל... כאילו אנחנו לא רוצים לדרוך על יבלות... אבל אנחנו לא קולטים שעל הדרך אנחנו פשוט גוזרים על הבן אדם המתמודד בלאו הכי... אנחנו גוזרים עליו בין הייתר בידוד חברתי... וזה כבר מתנה אישית שלנו למתמודד!!! ואם אנחנו בספירת העומר ונדרש מאיתנו להתחזק בבין אדם לחבירו זו אחת מהנקודות הדחופות ביותר שצריך לשים אותם בראש סדר העדיפויות...

אם אחת מהשכנות עברה אירוע קשה... זה יכול להיות ילד לא בריא... זה יכול להיות תהליך לא נעים של גירושין... בפרט שלפעמים מדובר בדברים מביכים ולא נעימים... מול כאלו דברים אין מה לטייח... אין מה לשחק ראש קטן ולהמשיך עסקים כרגיל... אם נעמי חזרה שבר כלי משדה מואב... אנחנו לא נמלט מלפגוש אותה ולהגיד בשיא הסימפטיות... נעמי... מה קרה לך... את נראית לא טוב... שים לב: זה לא נאמר בצורה של שאלה חפרנית... תספרי לנו מה קרה... לא!! זו תגובה נורמלית ובלתי נמנעת של שתי שכנות שנפגשות וכולם מבינים שקרה משהו... ואין אפשרות שלא להציף את זה!!!! היינו מאוד שמחים שלא נצטרך להגיע ל-ותהום כל העיר הזאת נעמי... אבל מה לעשות שזה קרה!!! וברגע שזה קרה... אין לנו את הרשות לשחק ראש קטן ולבנות פה חומה של ניכור... אנחנו מוכרחים להציף את זה ממקום נקי וכנה... ונעמי עונה: אל תקראנה לי נעמי, תקראנה לי מרה... לא משנה מה היא ענתה ומה הם אמרה... הנושא הוצע... עלה על השלחן... דיברנו על זה וכעת ברוכה הבאה נעמי... לא משנה אם את נעמי או מרה... אנחנו איתך!!!

סליחה על הביטוי: אבל אחד מהשיקולים הכי מוכרים והכי מפרגים... זה שברגע שאבא של חבר שלי נפטר... מאותו יום מאוד מאוד נזהרתי שלא להזכיר את אבא שלי או את המושג אבא לידו... כי... כי אם אני אגיד אבא אז זה יזכיר לו שאין לו אבא וזה יצער אותו... כנ"ל אם מישהו נהיה נכה ולא יכול ללכת אז לפתע מצאתי את עצמי מהלך לידו בחשך כדי לא להזכיר לו שהוא נכה... מכיר את זה?? אתה קולט את הטמטום שבזה?? בן אדם נכה!! אף אחד לא צריך להזכיר לו שהוא נכה!! הוא פוגש את הנכות שלו 24 שעות!!! אם אתה יכול לעזור לו במשהו... זה שאם רגלים אין לו... לפחות חברים נורמליים יש לו... אבל אם על הדרך... לא זו בלבד שהוא הפסיד רגלים הוא גם הפסיד חברים... כי החברים מתחילים להיות רגישים במקומו ולא יודעים איך להידבר איתו... אז את הרגישות האמיתית החמצת בענק ואת הרגישות הכי לא קשורה אימצת בענק... אז זהו שאני רוצה להגיד לך: שאם יש לך חבר שפתאום נהיה מרותק לכסא גלגלים... אל תחשוש לרוץ לידו... תהיה רגוע... הוא לא צריך את הריצה שלך בשביל לזכור שהוא נכה... הוא צריך אותך נורמלי!!! להיות איתו... לזרום איתו נורמלי... ולפעמים לשאול אותו... אוה... איך אתה מסתדר... אני יכול להגיד לך משפט... הוא לא גורף במאה אחוז או בשמונים אחוז בודאי: רובא דרובא הם האנשים המתמודדים לא צריכים שירגיעו אותם שלא נורא!!!! ההיפך הגמור... הרבה יותר מפרגן להם שאומרים להם: אוה... איזה קשה לך... איך אתה מסתדר... (ביינינו) זה מה שאתה חושב עליו... וזה מה שעושה לו הכי טוב לשמוע... אתה תהיה בהלם... ומסיבה נורא פשוטה: כי מי שנאלץ להתמודד... הוא כבר מתמודד!!! אם אתה יכול לתמוך בו זה פשוט לעמוד מול האמת כמות שהיא ולהגיד לו: אני במקומך לא הייתי מסוגל... כמובן שתמיד יש יוצא מן הכלל... אבל גם פשלות הכי גדולות הם לא יהיו מחבל משוער כמו מלברוח ולהתנתק... בנפשנו הדבר... אמר ר"ע: ואהבת לרעך כמוך...

סליחה על הביטוי: אבל אחד מהשיקולים הכי מוכרים והכי מפרגים... זה שברגע שאבא של חבר שלי נפטר... מאותו יום מאוד מאוד נזהרתי שלא להזכיר את אבא שלי או את המושג אבא לידו... כי... כי אם אני אגיד אבא אז זה יזכיר לו שאין לו אבא וזה יצער אותו... כנ"ל אם מישהו נהיה נכה ולא יכול ללכת אז לפתע מצאתי את עצמי מהלך לידו בחשך כדי לא להזכיר לו שהוא נכה... מכיר את זה?? אתה קולט את הטמטום שבזה?? בן אדם נכה!! אף אחד לא צריך להזכיר לו שהוא נכה!! הוא פוגש את הנכות שלו 24 שעות!!! אם אתה יכול לעזור לו במשהו... זה שאם רגלים אין לו... לפחות חברים נורמליים יש לו... אבל אם על הדרך... לא זו בלבד שהוא הפסיד רגלים הוא גם הפסיד חברים... כי החברים מתחילים להיות רגישים במקומו ולא יודעים איך להידבר איתו... אז את הרגישות האמיתית החמצת בענק ואת הרגישות הכי לא קשורה אימצת בענק... אז זהו שאני רוצה להגיד לך: שאם יש לך חבר שפתאום נהיה מרותק לכסא גלגלים... אל תחשוש לרוץ לידו... תהיה רגוע... הוא לא צריך את הריצה שלך בשביל לזכור שהוא נכה... הוא צריך אותך נורמלי!!! להיות איתו... לזרום איתו נורמלי... ולפעמים לשאול אותו... אוה... איך אתה מסתדר... אני יכול להגיד לך משפט... הוא לא גורף במאה אחוז או בשמונים אחוז בודאי: רובא דרובא הם האנשים המתמודדים לא צריכים שירגיעו אותם שלא נורא!!!! ההיפך הגמור... הרבה יותר מפרגן להם שאומרים להם: אוה... איזה קשה לך... איך אתה מסתדר... (ביינינו) זה מה שאתה חושב עליו... וזה מה שעושה לו הכי טוב לשמוע... אתה תהיה בהלם... ומסיבה נורא פשוטה: כי מי שנאלץ להתמודד... הוא כבר מתמודד!!! אם אתה יכול לתמוך בו זה פשוט לעמוד מול האמת כמות שהיא ולהגיד לו: אני במקומך לא הייתי מסוגל... כמובן שתמיד יש יוצא מן הכלל... אבל גם פשלות הכי גדולות הם לא יהיו מחבל משוער כמו מלברוח ולהתנתק... בנפשנו הדבר... אמר ר"ע: ואהבת לרעך כמוך...

סליחה על הביטוי: אבל אחד מהשיקולים הכי מוכרים והכי מפרגים... זה שברגע שאבא של חבר שלי נפטר... מאותו יום מאוד מאוד נזהרתי שלא להזכיר את אבא שלי או את המושג אבא לידו... כי... כי אם אני אגיד אבא אז זה יזכיר לו שאין לו אבא וזה יצער אותו... כנ"ל אם מישהו נהיה נכה ולא יכול ללכת אז לפתע מצאתי את עצמי מהלך לידו בחשך כדי לא להזכיר לו שהוא נכה... מכיר את זה?? אתה קולט את הטמטום שבזה?? בן אדם נכה!! אף אחד לא צריך להזכיר לו שהוא נכה!! הוא פוגש את הנכות שלו 24 שעות!!! אם אתה יכול לעזור לו במשהו... זה שאם רגלים אין לו... לפחות חברים נורמליים יש לו... אבל אם על הדרך... לא זו בלבד שהוא הפסיד רגלים הוא גם הפסיד חברים... כי החברים מתחילים להיות רגישים במקומו ולא יודעים איך להידבר איתו... אז את הרגישות האמיתית החמצת בענק ואת הרגישות הכי לא קשורה אימצת בענק... אז זהו שאני רוצה להגיד לך: שאם יש לך חבר שפתאום נהיה מרותק לכסא גלגלים... אל תחשוש לרוץ לידו... תהיה רגוע... הוא לא צריך את הריצה שלך בשביל לזכור שהוא נכה... הוא צריך אותך נורמלי!!! להיות איתו... לזרום איתו נורמלי... ולפעמים לשאול אותו... אוה... איך אתה מסתדר... אני יכול להגיד לך משפט... הוא לא גורף במאה אחוז או בשמונים אחוז בודאי: רובא דרובא הם האנשים המתמודדים לא צריכים שירגיעו אותם שלא נורא!!!! ההיפך הגמור... הרבה יותר מפרגן להם שאומרים להם: אוה... איזה קשה לך... איך אתה מסתדר... (ביינינו) זה מה שאתה חושב עליו... וזה מה שעושה לו הכי טוב לשמוע... אתה תהיה בהלם... ומסיבה נורא פשוטה: כי מי שנאלץ להתמודד... הוא כבר מתמודד!!! אם אתה יכול לתמוך בו זה פשוט לעמוד מול האמת כמות שהיא ולהגיד לו: אני במקומך לא הייתי מסוגל... כמובן שתמיד יש יוצא מן הכלל... אבל גם פשלות הכי גדולות הם לא יהיו מחבל משוער כמו מלברוח ולהתנתק... בנפשנו הדבר... אמר ר"ע: ואהבת לרעך כמוך...

סליחה על הביטוי: אבל אחד מהשיקולים הכי מוכרים והכי מפרגים... זה שברגע שאבא של חבר שלי נפטר... מאותו יום מאוד מאוד נזהרתי שלא להזכיר את אבא שלי או את המושג אבא לידו... כי... כי אם אני אגיד אבא אז זה יזכיר לו שאין לו אבא וזה יצער אותו... כנ"ל אם מישהו נהיה נכה ולא יכול ללכת אז לפתע מצאתי את עצמי מהלך לידו בחשך כדי לא להזכיר לו שהוא נכה... מכיר את זה?? אתה קולט את הטמטום שבזה?? בן אדם נכה!! אף אחד לא צריך להזכיר לו שהוא נכה!! הוא פוגש את הנכות שלו 24 שעות!!! אם אתה יכול לעזור לו במשהו... זה שאם רגלים אין לו... לפחות חברים נורמליים יש לו... אבל אם על הדרך... לא זו בלבד שהוא הפסיד רגלים הוא גם הפסיד חברים... כי החברים מתחילים להיות רגישים במקומו ולא יודעים איך להידבר איתו... אז את הרגישות האמיתית החמצת בענק ואת הרגישות הכי לא קשורה אימצת בענק... אז זהו שאני רוצה להגיד לך: שאם יש לך חבר שפתאום נהיה מרותק לכסא גלגלים... אל תחשוש לרוץ לידו... תהיה רגוע... הוא לא צריך את הריצה שלך בשביל לזכור שהוא נכה... הוא צריך אותך נורמלי!!! להיות איתו... לזרום איתו נורמלי... ולפעמים לשאול אותו... אוה... איך אתה מסתדר... אני יכול להגיד לך משפט... הוא לא גורף במאה אחוז או בשמונים אחוז בודאי: רובא דרובא הם האנשים המתמודדים לא צריכים שירגיעו אותם שלא נורא!!!! ההיפך הגמור... הרבה יותר מפרגן להם שאומרים להם: אוה... איזה קשה לך... איך אתה מסתדר... (ביינינו) זה מה שאתה חושב עליו... וזה מה שעושה לו הכי טוב לשמוע... אתה תהיה בהלם... ומסיבה נורא פשוטה: כי מי שנאלץ להתמודד... הוא כבר מתמודד!!! אם אתה יכול לתמוך בו זה פשוט לעמוד מול האמת כמות שהיא ולהגיד לו: אני במקומך לא הייתי מסוגל... כמובן שתמיד יש יוצא מן הכלל... אבל גם פשלות הכי גדולות הם לא יהיו מחבל משוער כמו מלברוח ולהתנתק... בנפשנו הדבר... אמר ר"ע: ואהבת לרעך כמוך...

סליחה על הביטוי: אבל אחד מהשיקולים הכי מוכרים והכי מפרגים... זה שברגע שאבא של חבר שלי נפטר... מאותו יום מאוד מאוד נזהרתי שלא להזכיר את אבא שלי או את המושג אבא לידו... כי... כי אם אני אגיד אבא אז זה יזכיר לו שאין לו אבא וזה יצער אותו... כנ"ל אם מישהו נהיה נכה ולא יכול ללכת אז לפתע מצאתי את עצמי מהלך לידו בחשך כדי לא להזכיר לו שהוא נכה... מכיר את זה?? אתה קולט את הטמטום שבזה?? בן אדם נכה!! אף אחד לא צריך להזכיר לו שהוא נכה!! הוא פוגש את הנכות שלו 24 שעות!!! אם אתה יכול לעזור לו במשהו... זה שאם רגלים אין לו... לפחות חברים נורמליים יש לו... אבל אם על הדרך... לא זו בלבד שהוא הפסיד רגלים הוא גם הפסיד חברים... כי החברים מתחילים להיות רגישים במקומו ולא יודעים איך להידבר איתו... אז את הרגישות האמיתית החמצת בענק ואת הרגישות הכי לא קשורה אימצת בענק... אז זהו שאני רוצה להגיד לך: שאם יש לך חבר שפתאום נהיה מרותק לכסא גלגלים... אל תחשוש לרוץ לידו... תהיה רגוע... הוא לא צריך את הריצה שלך בשביל לזכור שהוא נכה... הוא צריך אותך נורמלי!!! להיות איתו... לזרום איתו נורמלי... ולפעמים לשאול אותו... אוה... איך אתה מסתדר... אני יכול להגיד לך משפט... הוא לא גורף במאה אחוז או בשמונים אחוז בודאי: רובא דרובא הם האנשים המתמודדים לא צריכים שירגיעו אותם שלא נורא!!!! ההיפך הגמור... הרבה יותר מפרגן להם שאומרים להם: אוה... איזה קשה לך... איך אתה מסתדר... (ביינינו) זה מה שאתה חושב עליו... וזה מה שעושה לו הכי טוב לשמוע... אתה תהיה בהלם... ומסיבה נורא פשוטה: כי מי שנאלץ להתמודד... הוא כבר מתמודד!!! אם אתה יכול לתמוך בו זה פשוט לעמוד מול האמת כמות שהיא ולהגיד לו: אני במקומך לא הייתי מסוגל... כמובן שתמיד יש יוצא מן הכלל... אבל גם פשלות הכי גדולות הם לא יהיו מחבל משוער כמו מלברוח ולהתנתק... בנפשנו הדבר... אמר ר"ע: ואהבת לרעך כמוך...

תיקון והבהרה בעקבות הנכתב

בשבוע שעבר...

(המשך מעמוד 2 -) והיה!! אם אתה לומד במיר... ובלאו הכי אתה הולך לשם... אז נדרש ממך ללכת ד' מילין עד שם. אבל אם אין לך תכנית לצאת היום מהשכונה... אז ללכת במיוחד ד' מילין עד רמות בשביל מים? לא!! אתה מחויב לטרוח רק עד מיל אחד!! לא יותר!! עד כאן ברור??

אז זהו!! שאני בתור בחור עויבד מאוד הסתבכתי עם זה... כי כשאני קמתי בבוקר... מבחינתי המשימה היחידה שעמדה לי מול העיניים זה שחירתי!! ואם צריך מים משום היכן לקראת אלוך ישראל אז מבחינתי זו המשימה!!!! זו ולא אחרת!! אז מה השו"ע מתחיל לדבר איתי דברים בטילים ועוד לפני התפילה ולשאול: מה התכניות שלך היום?? לאן אתה מתכנן בלאו הכי ללכת? סליחה... מבחינתי השאלה הזו היא זלזול בהלכה... כי מה זה משנה מה התכניות שלי?? גם אם היו לי תכניות... אז כעת הם השתנו... היות ואני צריך מים אז עושים חישוב מסלול מחדש ואחת שאלתי להשיג מים... אז זהו שלא!! השו"ע כנראה לא היה פרו'ם כמוני!! והוא מתעקש לברר אצלי עוד לפני שחירתי... מה התכניות שלי היום והוויז של ההלכה יקבע לפי הלוי"ז שלך!!

נו... איך אתה מסביר את זה?? מה טמון בזה??

שעם כל הכבוד לתפילת שחרית... ולנטילת ידיים... יש פה עוד משהו שאנחנו רוצים את הנוכחות שלו בתפילה... הלא הוא אתה!! וההלכה תקבע לפי הלוי"ז שאתה תכננת... ובשביל זה צריך אותך פה!!

אתה לא מתקן שיגור!! לקב"ה לא חסר מתקני שירות... ה' רוצה אותך..

אבל עזוב... היום אני נאלץ פחות להתעסק בפן הרעיוני (שהוא קריטי מאוד אבל) אני אנוס בשבוע זה במשימה של 'היייתם נקיים' ולכן אני מוכרח להבהיר בעיקר את הזווית ההלכתית...

אל תשכח שבכל דינא דגמ' וכל הלכה שניה בשו"ע יש לכתחילה, יש דיעבד ויש שעת הדחק... יש הלכות שבדיעבד אפשר להקל. ויש הלכות קצת יותר חמורות שרק בשעת הדחק אפשר להקל... (וכמובן שיש הלכות שזה לגמרי שחור לבן!! 'אין עצה ואין תבונה לנגד ה') לדוגמא: להתפלל שמו"ע קודם הנץ החמה אפילו בדיעבד לא יוצא יד"ח... אבל!! בשעת הדחק ? ! ? יצא ידי חובתו, (הבהבד בין דיעבד לשעת הדחק, זה שאם בסוף העניינים הסתדרו קודם סו"ז תפילה אי צריך שוב להתפלל) ואני בתור בחור לא הצלחתי להבין מה זה 'שעת הדחק'!! הייתי משגע אנשים... תנו לי סיטואציה של אדם שעליו השו"ע פוסק שניתן להקל לו כי זה **שעת הדחק**... אז משהו רצה לטעון לי שמדובר באדם שמאוד ממנה לאיזהו מקום... עניתי לו: סליחה על החפרנות... אבל לאן?? לאן הוא כ"כ ממנה? מה כבר יכול להיות?? (ואז משהו רצה לטעון שמדובר בפיקוח נפש... זה ודאי לא נכון... כי בפיקוח נפש כלל לא צריך להתפלל) עד שסו"ס הגיע 'מחוצץ' אחד והעזי לענות לי: שמדובר באדם שממנה לעבודה!!!! 'ואין מצב' שהוא מאחר... וכאן נזעקתי כולי בזעזוע ובשאט נפש: עבודה?? אדם שממנה לעבודה... לזה אתה קורא שעת

הדחק?? אתה לא מתבייש?? חסרים אברכים שבכלל לא עובדים והקב"ה זן אותם **ולא דחיקא** להו שעתא?? וכי כל איזה פרו'ס'ט שבא לו להרויח עוד יותר כסף בשביל איכות חיים... אז זהו? הוא כבר מצליח להוציא מהשו"ע 'תו נכה' שיש לו כבר חניות והנחות של 'שעת הדחק'??

תכל'ס... כך שיגעתי אנשים ומתחשק לי לעצור כאן... אני בעד לתת לך להתבשל עם זה... למה שאני אענה ואז אתה שוב תגיד לי שאני מזלזל בהלכה... תענה אתה... אבל אני בכ"ז אני אענה את התשובה... ונראה אותך מתווכח... ובכן: **שעת הדחק** זה מלשון **שעה**!! למי שידוע: **שעה** זה משהו ששייך ל**שעון**!! כשאני שואל את השעון מה השעה... תאר לעצמך שהשעון יתחיל לתחקר אותי: רגע... למאי נפקא מינה? תלוי!! אם אתה רוצה ללמוד... אז השעה כעת 9.00 בבוקר וקדימה לך ללמוד... אבל אם אתה רוצה לקרא עיתון... אז השעה כעת 3.00 בלילה ולך לישון. תאר לעצמך שכך השעון היה עונה?? מה הייתי עונה?? סליחה אדון שעון... שאלתי מה השעה!! תפקידך לענות לי מה השעה... מכאן ואילך... מה אני כבר אעשה עם זה? זה לא קשור אליך...

אז זהו!! ש-על אותו משקל: כשהשו"ע אומר שבשעת הדחק אפשר להקל... 'שעת הדחק' לא מתערכת לי בשיקולים האישיים שלי... **שעת הדחק** זו הגדרה **שעונית**!! ולכן לו יצויר שמדובר באיש עסקים מודרני שאוהב כסף לא ישבע כסף... ולכן הוא כעת נורא ממנה לפגישה בשביל עוד כמה מיליונים... ולפי הלוי"ז הוא חייב להיות בנץ אחרי שחרית!! תתפלא לשמוע אבל לזה קוראים **שעת הדחק**!! אה... שנינו נצחק ונטען... אם לו אתה קורא שעת ה'דחק' אז מה השארת ל'הרווחה'?

התשובה היא: הכל נכון!! זה נכון בסדר מוסר... זה נכון בתור חשבון הנפש... אבל זה לא קשור להלכה!! ההלכה תופסת אותי איפה שאני... ופונה אלי במקום שלי!! וההלכה מכבדת אותי שאני אגדיר את הנתונים שלי!! ואם לפי הרדידות והנהנתנות שלי... כעת אני מאוד ממנה לנתב"ג... אז בשבילי זה כעת שעת הדחק!! (ומי שלא מוכן בלבוץ את הנוסחה הזו... אז בבקשה... שיקום ויסביר לי מה הקריטריון להתיר לאדם להיות שכיר יום, הרי האומנין מתפללים בלי מנין וקורין ק"ש בראש האילן ובראש הנדבך וגם לא אומרים ברכת הטוב והמטיב בברהמ"ז... ולמה? כי הוא פועל!! והשאלה הנשאלת: נכון שלפועל מותר כך וכך... השאלה היא: מי התיר לך בכלל להיות פועל?? וכי יש איזהו מדד של עו"ש להגדיר למי מותר להיות פועל? שאז מקילים לו בכל מיני דברים?)

שורה תחתונה: לא נמלט מהעובדה המוגמרת שנתח נכבד ביותר בהגדרות ההלכתיות היבשות **נמסר לי!!!** ההלכה תלויה בנתונים שלי!!

והדוגמא הכי פשוטה: געציל יום אחד נתן חצי שקל לשפרינצא ואמר לה: הרי את מקודשת לי... והיא עשתה פרצוף ואמרה... גארנישט...

נו... היא מקודשת או לא?? ברור שלא!! ולמה לא?? כי היא לא רצתה!! זאת אומרת: מי יכריע כאן בחמורה שבחמורות האם יש לפנינו אשת איש

גמורה או לא? ה'לא בא לי' של שפרינצא... ואני כעת שואל אותך שאלה אמריקאית: באמת באמת למה אותה שפרינצא לא מקודשת?

זה לא נכון להגיד שההלכה **פוטרת** את שפרינצא... ועוד יותר לא נכון להגיד שההלכה **מתחשבת** בה... (ההרואה שההלכה לא מתחשבת בה, כי אם בעתיד בעלה יעזוב אותה וילך למדינת הים... ההלכה תכריע שהיא עגונה ואף אחד לא יוכל להתחשב בשפרינצא על חשבון ההלכה...) אז מה כן?? ההלכה **תלויה** בה!! ההלכה **תולה** את הכרעתה בהסכמתה של שפרינצא!!

זאת אומרת: המון פעמים ההלכה **תלויה** בהחלטה שלי... זה לא שאני יותר חשוב מההלכה... אלא בשביל לדעת מה ההלכה אנחנו מוכרחים לדעת נתונים!!! והנתונים תלויים בי. וזה מה שהתכוונתי בההוא מאמר.

ומעתה!! נתקדם צעד נוסף... ניקח לדוגמא את מצוות השבת אבידה!! מדובר במצווה קשוחה וחסרת פשרות... עקרונית כל פעם שאתה רואה אבידה שווה פרוטה... אתה מחויב להחזיר, שזה אומר שכל עשרות הסיפורים הפרטיים שמחייכים אלי יום בביהכ"ס אני חייב להכריז... וכל האופניים שצצות ברחוב וכל המוצצים שאני רואה בזווית העין בכל תחנה... אני חייב להכריז!! ואתה מבין לבד שבקצב הזה אני עלול למצא את עצמי קשור בשלשלאות להשבת אבידה 24 שעות ביממה... נו... אז למה באמת אני לא חייב עד כדי כך?? כי מה שקרה זה!! שקיי"ל שאם מלאכתו מרובה משל חבירו פטור... כלומר: היות והתורה מכירה בי... שגם אני בן אדם וגם לי יש חיים משלי והזמן שלי גם שווה כסף... כתוצאה מזה נוצרה גמישות הלכתית שקובעת שנכון... מצד אחד 'לא תוכל להתעלם'... אבל עדיין!! 'פעמים שאתה מתעלם מהם'.

שמת לב מה קרה פה?? כל עוד אין הכרה בי ואני לא קיים אז השבת אבידה עלולה להצטייר כפקודה לופתת שקושרת אותי למשימה בלי יעד שחרור... קדימה... תשיב אבידה ותשיב... 'עוד לי עד שאבא...' אבל ברגע שהתורה הכניסה גם אותי לתמונה... והיא מכירה בי בקיומי שגם הזמן שלי שווה כסף... זה מה שאיפשר להשבת אבידה להיפך למצוה חביבה... שלפעמים אתה מחויב בה ולפעמים לא... וממילא נותר גם מרחב פעולה מספיק נרחב ל-לפנים משורת הדין...

הלאה... יש מ"ע של חסד!! וביקור חולים!! ואל תשכח שיש גם דין ערבות... שאם יש קשיש שרוצה להניח תפילין ואין מי שיניח לו... אז עליך מוטלת הערבות לדאוג שהוא יניח תפילין... כעת קח את הרשימה הזו שכעת הזכרתי, ותגיד לי איפה אתה?? יש לך מושג כמה אנשים יש בשכונה שצריכים סיוע בדחיפות? אתה יודע כמה חולים יש בבי"ח הסמוך שמשועים שיבקרו אותם (זה ממש דיני נפשות... זה להאריך להם את החיים כפשוטו)? והכי הכי... אתה יודע כמה קשישים סיעודיים בקרבתך רוצים להניח תפילין ולשמוע קידוש... ואין מי שיעשה להם את זה ויש עליך דין ערבות?? אז אתה שזעקת עלי!! איזה היתר יש לך להמשיך להתהלך מעדנות ברחוב ולא לעשות את כל הרשימה הזו מידי יום??

הוא שקוע בד' אמות של הלכה... השאלה איזה ד' אמות?? זה ד' אמות של אדם קונות לו... בחיבור של דבר ה' ל-ד' אמות של החיבור שלו...

וכאן עוד נקודה שהיו כאלו שהבינו לא נכון... גם בכל הדוגמאות שהבאתי... אם זה גניזה או טלית... או השבת אבידה... אחרי הכל מדובר במשימות שמוטלות על 'גברא'!! שם שייך לדבר על תמרון נושם של הכרה בנוכחות שלי ולדון מה נוגע אלי ומה לא... אבל ברגע שזה נוגע לחפצא...!!? כאן דברי חכמים כמסמרות נטועים!! זה חד כתער!!

כלפי מה הדברים אמורים? משהו אמר לי בזעזוע... שלפי השפראך שהצגתי... אז אם יש לי ירא"ש ואני נזהר בשבת מבורר או סחיטה... וחבר שלי אומר לי יאלא... מה אתה עושה עסק... תזרום... לדברך הוא צודק?

חס וחלילה חס ושלוש!!! כשמדובר במלאכות שבת זה גחלים!! זה כפסע בין לבין חיוב סקילה... גם אם מדובר במקוה... הרי במ' סאה הוא טובל ובמ' סאה חסר קרטוב לא... כך גם כמעט בכל ההגדרות של חפצא של איסור והיתר... זה שחור לבן!!! אין חכמות... אני בעיקר דיברתי על בן אדם שהולך לבית הכנסת ובאים לקראתו בבית אחת 28 דינא דגמ'... והוא מוכרח לתמרן!! הוא מוכרח לחשב הפסד מצוה מי נדחה מפני מי.

אני מקווה שהנזק תוקן ולכה"פ עומעם... ותעבור ה'מנחה' על פני שהוצרכתי לכל זה... שמאמר מרכזי נאלצתי להקדיש בשביל לתקן מאמר אחר שדווקא את תוכו (שהוא מסר קריטי להחריד) זרקו... ואילו דווקא את קליפתו אכלו... כי המסר הרעיוני של אותו מאמר הוא מאוד נחוץ שהקב"ה רוצה נוכחות שלי... אלא שבשבוע זה נאלצתי להתמקד בעיקר בהגדרות היותר הלכתיות... וכולי האי ואולי... אבל המסר העיקרי שאליו חתרתי במילה אחת שבסוף בסוף ה' רוצה אותי!!! לא סתם ההלכה מתעקשת להיות מתואמת עם הנוכחות שלי... כי ה' לא מוותר עלי!!

כן... אשת אברך חשובה... גם אם את משגרת את בעלך במסירות נפש, עדיין את פה לא על תקן של מתקן שיגור!! אם יש לה' נחת רוח זה לא בתוצרת ובכמויות תורה שאת משגרת לו... ה' שמח בך!! ה' שמח במה שאת!! והנפ"מ היא להפסיק כל היום ברגשות אשמה... להפסיק להעליל על הרבש"ע שהוא אף פעם לא מרוצה... כי תמיד אפשר יותר... כי הטענות מהסוג הזה הם אולי נכונות בייחס לשירות!! תמיד אפשר לתת שירות יותר טוב... אבל אנחנו פה לא על תקן של סבלים נותני שירות... ה' בסוף רוצה אותי!! גם כשהוא רוצה משהו **ממני**... זה בעיקר אותי!! את המפגש שלי איתו!! אז אנא... נא להכיר בנוכחות שלנו ולהפסיק לדכא אותה בכל מחיר בהלקאות עצמיות מיותרות... אני לא הסבל הכושי שה' רוצה שאפרוק סחורה ואסתלק... ה' רוצה שאגיש לו סחורה ואתיישב מולו עם חיוך!! שישו בני מעי... אי לאו האי יומא ודו"ק...

אתה קולט מה השתנה...?? כשהייתי בחור לא הייתי קיים!! אם אני לא קיים... אז אני כמו בלוק!! אם משהו נעמד מאחורי שמו"ע... אין שום היתר בעולם לפסוע... כי יש פה קיר של 'אין עוברין כנגד המתפללים'!!!! ואם צריך מנין, אז אין פשרות!!! הולכים למנין עד הקצה של השכונה כי... כי אין פה קונטרס!!! אין צד שני... אין לך משקל נגד מה אני מפסיד במקום... אבל ברגע שאני קיים ויש לי לו"ז צפוף, ויש לי משפחה ואני מחויב להביא פרנסה ומחויב לאיש מקצוע שכיר שמחכה לי... אז נכון שיש דין להתפלל במנין, אבל יש גם דין ביומו תתן שכרו... ויש גם דין להחזיר הלוואה ויש דין לא להישאר ע"ה... (ושוב: אני לא נכנס נקודתית להכרעות הלכתיות זה כבר לגופו של עניין, וכבר קרה שחכיתי חצי שעה למישהו שיגמור להתפלל עד שאמרו לי בשם הרב שך שיש גבול להמתנה) וכעת נחזור לתיאור משבוע שעבר על אותו בחור שהלכתי איתו ברחוב ורגע אחד הוא ראה פח ורגע השני טלית ואח"כ גניזה ואח"כ עוד פח... וכולם נזעקו עלי... וכי מה אתה רוצה... שהוא לא יראה פח?? שיכשל ב'והיה מחניך קדוש'?? **ברור שלא!!** ברור שאחרי שראית פח, אסור לקרד"ת... אבל אני מדבר מצד האישיות שלו כמות שהיא... הוא יחשב לעבד ה' הרבה יותר גדול אם הוא יהלך ברחוב ובמקום לראות את השו"ע של הפח והשו"ע של הגניזה... הוא יהיה עסוק בשולחן ערוך האיש שלי... והיות והמשפט הזה נשמע קצת מסובך... אז יש לי הוכחה פשוטה: כידוע, כלל ישראל נאלץ לא לתקוע בשופר ולא ליטול לולב כשחל בשבת... ולמה? בגלל אותו יהודי רחפן שמרוב התלהבות דמצווה שכח ששבת ונטל את הלולב ברה"ר... אני רוצה לגלות לך סוד: אותו יהודי ששכח ששבת היום ויצא לרה"ר... תסכים איתי שעל הדרך הוא גם לא שם לב לפח... וגם לא לגניזה... וגם לא להשבת אבידה... **ואם ככה: נפשי בשאלתי:** במקום להעניש את כולנו, שבגללו כולנו הפסדנו שופר ולולב... הייתי מצפה שב"ד יתנו לו על הראש ויגידו לו, אדוני!! מה זה הרחפנות הזה?? כשיוצאים לרחוב צריך לפתוח שבע עיניים... כל הזמן לזכור ששבת היום, כל רגע לבדוק האם יש פח מאחורה או מקדימה. וגם לבדוק את הגניזה והשבת אבידה...

אז זהו שלא!! דווקא ליהודי הזה בי"ד לא באו בטענות... אדרבה... לרבי יוסי הוא פטור מחטאת כדין טעה בדבר מצוה. למה? כי כנראה!!!! שדווקא היהודי הזה הוא הדמות האידיאלית!! כי הוא יהודי חי!!!! את מה הוא חי?? הוא חי את ד' אמות של הלכה!!!! את השולחן ערוך שמוטל עליו כעת, ואם היום צריך לתקוע בשופר אז זה הד' אמות של הלכה!!!! וגם אם כתוצאה מזה הוא לא ישים לב לא לפח ולא לגניזה זה בסדר... כי אדרבה... הפח והגניזה והשבת אבידה זה המ-**חוץ** לד' אמות של הלכה שלנו!! (רק היות ובקצב הזה הוא עלול גם להיכשל בהעברה לד' אמות ברה"ר!! סטופ!!!) כאן אנחנו נחלצים חושים ונאלץ לוותר על שופר בשנה זו בשביל שהיהודי האידיאלי הזה לכה"פ לא יכשל בחילול שבת...) הנה לך שהדמות האידיאלית זה היהודי שבאמת טרוד ב-ד' אמות של הלכה!!!! איזה ד' אמות?? ד' אמות שלו!!!! לא הד' אמות שמחוץ לו... לא לחפש בכל חוץ לד' אמות חדשות איזה אתגר הלכתי אולי אורב לי פה... זו הסיבה שלא תראה שום גדול בתורה כל היום מהלך בזיגזג ברחוב... למה? כי

אז זהו!!!! שאני רוצה לספר לך שאני עבדך הנאמן, שעלי התרגזת... אני בתור בחור כן עשיתי את זה במשך כמה וכמה שבועות... ולא כי הייתי באורות והתחשק לי... **אלא בגלל שלא הייתה לי ברירה!!!** הייתי אז בדיוק אותו ראש כמו הבחור שהזכרתי... ולא הצלחתי למצא שום היתר לחמוק ולהתהלך בשעה 3.00 בצהריים בגבעת שאול בו בזמן שאני מכיר מקרוב זקן שנמצא באותה שעה בבי"ח 'הרצוג' בלא תפילין... התרוצצתי כמה שבועות בשלל משימות מהסוג הזה עד ש... שהפסקתי...

מה קרה שהפסקתי? מה... האם הגעתי למסקנה שאני פטור מזה...?? לא!! לא!! דווקא לא מצאתי פטור... נו... אז למה באמת הפסקתי?

כי... כי די... נשבר לי... כמה בן אדם נורמלי יכול להתרוצץ בלי יעד... ואז הגיע היום העצוב והמרירי בחיי שהתלמדתי לחיות בצל המוסכמה האכזרית ש... ש... **שזה באמת לא בסדר!!** שמה זה אומר?? שעקרונותי אני מחויב לעשות הההכלל... אני מחויב לגניזה העירונית... אני מחויב לתפילין של הקשיש... אני מחויב לבקר חולים ומחויב להשבת אבידה... נו... אז... למה תכל'ס בסוף אני לא עושה?? **זה באמת לא בסדר!!** (תסכים איתי שזה פחות או יותר הנוסחה שלך, כי בינינו... הרי גם אתה לא עושה את מה שאותו בחור עשה, ובכל זאת נזעקת לטעון שהוא מבחר המין האנושי... אז איפה אתה? עוד אחד שנאנח ואומר 'זה באמת לא בסדר') אז זהו!! שהיום אני כבר מבין מה היה חסר לי בשעתו... היות והייתי צעיר בשלבי ההתבשלות... **לא הייתה לי עדיין הכרה בקיומי!!** לא הכרתי בזה שהרבש"ע מעוניין בנוכחות שלי!! מי שאין לו נוכחות משלו, אוטומטית ההלכה מופיעה מולו כפקודה נוקשה ולא נושמת!! הוא נהפך ל'שירות לקוחות' של הבורא... ונאלץ לעמוד באמצע הרחוב כמו פקח שירות עירוני ונהפך למחלקת האבדות של השכונה. להניח תפילין לכל הקשישים... ללוות מתים... ולטפל בגניזה... אבל ברגע שלאט לאט נאלצתי להכיר בסמרטוט הזה שקוראים לו אני!!!! ואחרי בקשת המחילה על עצם קיומי בעולם... דווקא התורה כן הכירה בי והקב"ה דווקא הביע התעניינות כנה בי... מתברר שגם לי יש חיים משלי... ויש לי סדר יום משלי... ויש לי שטייגן משלי... וזה לא סתירה שעדיין אני ממשיך להיות מחוייב בכל החסדים והאמת... רק מה? עם כל הרצון הטוב להניח תפילין לקשיש... צר לי... אבל אני עסוק!! יש לי סדר א' ואח"כ אני צריך לנוח כי אח"כ יש סדר ב'... ועם כל הזעזוע לראות גניזה זרוקה על הרצפה... אז מה אתה רוצה... שאני אהיה זרוק על הרצפה? הרי אם אני אעזוב את המשימות שמוטלות עלי ואני אקדיש את זמני לגניזה... אז מאיפה אתפרנס?? ומי ידאג לאשתי וילדי?? ומי ישלם את המשכנתא...?? מצטער!! אני עסוק במשימות קודמות!!!

האם יענקי יוכל לקבל מעשר עני וליטול לקט שכחה ופאה או לא...

לקראת סיום הלימודים בחידר במבוי... אפרים עשה קריצה ליענקי... יענקי... אתה מגיע איתי???

יענקי חיך ועשה עם היד לא!!! אך לאפרים כמה שניות להבין למה לא... ואז הוא נזכר... ואז גם הוא חיך חיך צופן סוד שנשאר ביניהם... כן... יענקי שיך לאחת המשפחות היותר עניות כאן בעיר... עברו עליהם תקופות מאוד קשות כלכלית... אמנם הילדים בלע"ר אחד אחד... זהוהו בבני עניים שמהם תצא תורה... אבל הדלות?? זועקת מכל פינה... לעומת זאת אפרים ? ! אמנם לא מגיע ממשפחה הכי עשירה בעולם... אבל לכה"פ יש להם שדה תבואה גדולה וגם כרם לא מאכזבת ובעיקר גינה דומיננטית שממנה קוטפים כל יום מאות עגבניות ומלפפונים ומוכרים בשכונה... תכל"ס... כעת עונת הקציר בעיצומה... וכמידי שנה בתקופה הזו לאחר החידר... תמיד אפרים צועד לשדה של אביו ואיתו יענקי... אפרים הולך לעזור לאבא באיסוף העומרים ואילו יענקי מגיע ללקט שכחה ופאה... זה כבר נהיה מנהג קבוע בעונה הזו!!!

אבל השנה ? ! ? השנה שוב אפרים קורץ ליענקי... כמובן שאף אחד לא ידע... כי סו"ס זה קצת מבייש ללכת ליטול לקט שכחה ופאה... אבל הפעם יענקי לא!!! לא רוצה להגיע עם אפרימקה... ברגע הראשון אפרים כמעט חישב להיעלב... אך לו כמה שניות להיזכר ש... הוי... איך שכחתי... אבא של אפרים השנה החליט להתלבש על המשפחה של יענקי!!! השנה הזו זה שנת מעשר עני!!! ומעשר זה לא פירוים פה ושם כמו לקט שכחה ופאה... מעשר זה עשר אחוז!!! זה כמות משמעותית ביותר... שתבין: לקט שכחה ופאה זה שני שיבולים פה... שנים שם... פה ושם איזה עומר... נו... גם פאה זה משהו בקנה מידה של 'אחד משישים'!! נו נו... אחד משישים זה נראה פחות או יותר כמו תרומה... (ואפילו פחות... כי תרומה הרבה פעמים זה אחד מארבעים במידה יפה ואילו פאה זה אחד משישים... קצת יותר... לפי רוב העניים והענוה) אבל בשנת מעשר עני זה כבר עשר אחוז!!! עשר אחוז זה המון!!! ואבא החליט לתת כמעט הכל למשפחה של יענקי... (לא ממש הכל כי סו"ס קי"ל שלא יתן כל מעשרותיו לכהן אחד) וזה היה קרש הצלה!!! כבר בחנוכה הורגש שינוי משמעותי ביותר בכל המצב של המשפחה... משהו שם נצטר במעגל הגרעון... ולאט לאט נרשמה התייצבות כלכלית... אבא של אפרים אמר בחיך ליענקי... אני רוצה שעד עונת הקציר באיר, כבר לא תוכל לבא ללקט שכחה ופאה...

אמר וקיים!!! כבר בחג הפסח... הגיע ר' משולם (אבא של יענקי) והודיע חגיגתי!!! יש לי מאתיים זוז!!! זהו! אין לכם יותר אפשרות לתת לי מעשר עני... יש לציין שזה בכלל לא מצא חן בעיני ר' קלמן (אבא של אפרים) הוא לא באמת התכוון ברצינות להצליח עד כדי כך... הוא היה ממש מאוכזב!!! כי תבין... נכון שכבר חצי שנה שאנחנו נותנים למשפחה של יענקי כמעט את כל המעשר עני... אבל עדיין!! עדיין זה הכסף הקטן... סו"ס כמה מדובר?? מדובר בעשר אחוז מהיבול השרגתי של הירקות... עגבניות מלפפונים חסה וכו'... זה עוד הפירוים... כי הכסף הגדול באמת מתחיל עכשיו!!! עכשיו זה עונת הקציר... בבת אחת קוצרים כמות בשביל כל השנה... בבת אחת נותנים מעשרות בשביל כל השנה... (לא כמו ירקות שזה כל יום מגיעים לגינה, כל יום קוטפים מאתיים עגבניות ונותנים עשרים!!! אבל פה זה תבואה... זה הכל במכה אחת!!! (זה מה שנקרא 'מכניסו לקיים' שזה אחד מהתנאים לחיוב פאה, ירקות או חייבים בפאה בגלל שזה לקיטה בטפופים, זה כל יום לצאת לגינה ולקטוף וחזור חליה) ואבא של אפרים נחוש לתת גם מעשר עני מהתבואה... אבא של אפרים התחנן לילדים של ר' משולם... לא יודע מה תעשו... תבזבוזו כסף... תגידו לאמא שלכם שתלחץ על אבא שלכם שיקנה לה תכשיטים או אפילו לכה"פ שהיא תזמין בגד ותקנה בד ותשלח לצבע שיתחיל 'לעבוד על זה' וכמה שיותר מהר... כן... בגדים ותכשיטים זה הרעיון הכי טוב... ולמה? כי כשמגיעים לחשבן את הנכסים של בן אדם, האם הוא עשיר או עני, מחשבים גם את המטלטלין שלו... אבל לא מחשבים את התכשיטים של אשתו והילדים ולא בגדים שכבר עברו תהליך של צביעה או שינוי בשבילם... ואני צריך לארגן שעד זמן הגורן... (שזה שבועיים שלוש אחרי הקציר, שאז מתחילים לדוש ואז מגיע השלב של גמר מלאכה וחייב מעשרות) עד אז אני חייב את ר' משולם עני!!! חחחחחח!!! אגב: זה היה בסודי סודיות... רק זה חסר... שר' משולם יעלה על זה... הוא כ"כ מתנגד לקבל מתנת בשר ודם... עד שסו"ס הוא הסכים לקבל... היה צריך להפעיל עליו מכש של שכנועים, ועכשיו שהוא כבר שמח שיש לו מאתיים זוז והוא לא צריך להזדקק לידי מתנת בשר ודם, מאוד קשה להוריד אותו מזה... אבל סו"ס מדובר בצורבא מרבנן קדוש וכן עליה... ואשתו הצדקנית שיתפה פעולה ולפתע מנגינות חדשות נשמעו בבית... אמא שמעולם לא התלוננה... פתאום התחילה לבקש מבעלה בעדינות... תקשיב... אתה יודע ששנים כבר לא קבלתי סמך תכשיט... תמיד הרגשת לא נעים לקראת הרגל ושקלת להפוך את העולם אבל אני תמיד אמרתי לך: לא צריך... השמחת רגל שלי זה לראות אותך נעשה אויב ליענקי במלחמתה של תורה... אבל עכשיו אני מבינה שרווח לנו... ויש קצת כסף... אז... אז אני רוצה תכשיט...

איך ר' משולם יכול לסרב... אמנם זה צבט אותו!!! בדיוק עכשיו שסו"ס אני מאושר שלא צריך להזדקק לידי מתנת בשר ודם... אבל אמא שלפיה את הנשק הנכון בזמן הנכון!! תשמע בעלי היקר... אתה כבר אמרת לי בשם רבא שאחד הדברים שמביאים את האדם לידי עניות זה ש'אשתו מקללתו בפניו על עסקי תכשיטה' ואמרת לי שזה נאמר רק כשיש לו והוא לא נותן... אז אם כעת יש לך ואתה תתן אז בטח מדה טובה מרובה ואז תזכה לעושר משמעותי וכבר לא נדשדש על הקשה של קו העוני... סטופ!! ברגע שהמשפט הזה נאמר ר' משולם הלך עוד באותו יום וקנה לקראת חג השבועות שני צמידים כאלעזר עבד אברהם שנתן לרבקה שני צמידים כנגד שני לוחות הברית... ולמחרת על הבוקר כרכרה נעצרה בפתח הבית והורק משם מגירה מפוצצת בתבואה!! משוי ג' חמורים... ר' משולם לא הספיק להתעשת והעגלון אמר לו: אמרו לי להגיד לך שזה בזכות התכשיטים שקנית לאשתך... ר' משולם היה המום... כבר היה נראה לו שזה מלאך השמים... הוא כבר כמעט נדר "העבודה שאני נהנה מהם כלום", אז מהר מהר הרגענו אותו ושיתפנו אותו בתרגיל... להגיד שהוא שמח, קשה לומר, אבל... אבל בסוף הוא שמח... כי במקום שלא להזדקק לידי מתנת בשר ודם חודשיים קדימה... כעת בעצה"ש זה הולך להיות חצי שנה קדימה... ולאורך החצי השנה הזו יש לאבא של אפרים תכניות ארוכות טווח... הוא מתכנן להכניס את ר' משולם כאריס ועוד יותר מומלץ בתור מקבל, שזה אומר שר' משולם יקבל שדה ויעבוד בה... ויתחייב מידי שנה סך קבוע לאבא של אפרים...

--- אבל אם כבר דברנו על אפרים... אפרים בימים האחרונים די מתבייש ונבון... הוא לא שיתף אף אחד בסיפור... אבל ככל הנראה הוא יעדר מהחידר בשבוע הקרוב!!! ולמה?? הוא יחפש תירוצים מה להגיד לחברים... אבל הסיפור האמיתי הוא שאנחנו עולים למקדש... וכשאפרים ואבא שלו עולים בתאריך הזה למקדש זה מאוד מוזר... כי יריית הפתיחה של עונת הביכורים זה מחג השבועות עד סוכות... בתאריכים האלו מאוד טבעי שהם יהיו בירושלים... אבל כעת... בין פסח לעצרת אין להם שום סיבה להיות בירושלים... אז זהו!! שהייתה פשלה... לא משנה הפרטים... ואפרים וכל המשפחה נטמאו ביומיים שלפני פסח... הם לא ידעו איפה לקבור את עצמם... ותכל"ס עכשיו הם אמורים להקריב פסח שני יחד עם כל העצלים... מי שיכול לעזור להם לחפש תירוך מתחת הרצפה למה הם נוסעים לירושלים... יעשה איתם חסד גדול...

האם חבר שלי התימני הוא דובר

החותים??

שבוע שעבר ביום שישי... החותים העירו אותי בשעה 5.30 בבוקר... אני התעצבנתי... קמתי סר וזעף... והחלטתי זהו!!! אני עושה לזה סוף אחת ולתמיד... החלטתי שאני יוצא לרחוב והתימני הראשון שאני תופס אותו... אני מרים עליו צעקות... וכך הווה... אני צועד לתפילה ושם מגשתי את אחד החברים שלי שהוא במקרה תימני...

התחלתי לצעוק עליו: תימנים... תתביישו לכם!!! מה זה המילים האלו? מה אני אשם שנגמר לכם הסחוג? פעם אחרונה שיה קורה

אתה מפיץ לבד שזו הייתה בדיחה מציחקה. שנינו צחקנו בלבביות. ולמה?? כי אני לא צריך להגיד לך... שעד כמה שאני וחבר שלי- שנינו יהודים... אני לא הונגרי והוא לא תימני... שנינו יהודים שהחותים רוצים להרוג אותנו בשווה!!! ואדרבה... כמה מגיע לידי ביטוי שחבר שלי תימני? בזה שהוא סבל מהתימנים הגוים הרבה יותר מהאשכנזי... כנ"ל האשכנזי... במה מתבטא שאני אשכנזי? שאני נרדפתי לא מהגוים הספרדים אלא מהגוים האשכנזים... **אבל מנדל הפשטות של הדברים כך גודל האבסורד שלהם!!!**

בימים אלו שר"ע מלמד אותנו ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה אנחנו צריכים לדעת שכל המגוריות והמנטליזם שמפרידה בינינו... זה הגוי הקטן שעדיין מסרב לברוח מאיתנו... אם הספרדי מסתכל עלי בעין עקומה כי אני אשכנזי... זה אומר שהוא מזהה בי את הנאצי ש... ש... שרדף אותי הרבה יותר ממה שהוא רדף אותנו... זה בדיוק כמו להאשים את חבר שלי התימני בחותים...

הגיע הזמן להוציא קי 300 ולרוצץ את גולגלתו של הגוי המרוקאי הקטן שבלב שלנו וגולגלתו של הגוי הפולני הקטן... אנחנו מוותרים עליהם בחפץ לב... ואגב: זה לא סתירה שיכול להיות שגם לחבר שלי התימני שלי באמת נגמר הסחוג כמו לחותים! אבל כנראה שזה לא קשור... כנראה לא בגלל הסחוג החותים זורקים טילים... אלא בגלל שגזירה היא ששעיר וחוטנו שונאים ליעקב. גם אם הוא מגיע מתימן. כמובן בידדות... אני סומך על חברי התימנים שמבינים בדיחות...

--- ואגב אי אתינן להכא: קבלתי תגובה אחת או אולי שנים מיהודים שנפגעו בשביל הירושלמים. כתבתי לפני שבועיים מאמר והצגתי את הצ'אלמרס בעסיסיות... ואחרי שהעירו לי באמת ראיית שהיה שם נימה שיכולה להתפרש כולוול!! אני מלמד על עצמי זכות שהסיבה שישכחתי להזיח... כי מההיכרות שלי עם הצ'אלמרס אני רגוע איתם לא לוקחים ללב רק עד הכפתור ולכן הרגשתי יותר מידי היימשי... **אבל זה לא תירוצו!!!** סו"ס מותר גם לירושלמים 'להתקלקל' מאנשים כמוני ולפתח רגישות טבעית ולהיעלב וזה נורמלי ולכן זה לא היה הגון מציד... ואני מבקש את סליחת הירושלמים... ובעיקר בעיקר!! אני מבקש סליחה מהצ'אלמרס שכעת בשורות אלו באמת באמת העלכתי אותם... על עצם החשד שאני חושד בהם שהם בכלל סופרים אותי... זה באמת עלול להעליב אותם קשות... אבל מה שבטוח: כל יהודי שבוחר להיות רגיש אנחנו מקבלים אותו בזרועות פתוחות!! זה נורמלי!! והכי הכי: אליבא דאמת אין כזה דבר בן אדם לא רגיש!!! כל אחד רגיש... השאלה איפה היבלת המואבת שלו... כל ההבדל בין אחד לשני: זה איפה רף הרגישות שלו... יש אנשים שהרגישות שלהם נמצאת בצומת מרכזית בחיים... ואילו יש כאלו שרף הרגישות שלהם נמצא בהו"א של אז נדברו שהוא מדמיון שהוא בכלל מזוי להם... אז כל אחד במקום שלו עלול להיעלב... ולכן צריך זהירות בדרכים... לא לקחת ריזיות... לשמור על הלשון המושחת ומיותר לציין שהראשון שאמור להפנים את זה... הלא הוא אני בעצמי...

מבזקים קצרים בעיון וגם בקיאות במאמר אחד...

אשתי חזרה מהסמינר שבו היא מלמדת וסיפרה לי על דיון ספונטני שהתפתח עם התלמידות מה זה מתיקות ועריבות התורה בביהמ"ד... מה בדיוק מתוק להם שם בתורה?? הם מתווכחים שם על כל מיני מונחים משפטיים והגדרות בעלות וקניינים... נו... מה יכול להיות מעניין בזה?? תכל'ס התפתח ויכוח... ואחת התלמידות הפגינה 'ידע' וטענה: שאתן לא יודעות... הגמ' היא מאוד מגוננת ומסוקרנת... כל כמה שורות מתחלף נושא... ויש מאמרי חז"ל מרתקים... יש שם גם סיפורים מעניינים... (מתברר ככל הנראה שבא שילה הקריא לה כמה שורות מפרק חלק) ואני פתעתי התחלתי לצחוק... לא יכולתי להירגע... ואשתי לא מבינה מה מצחק... ותוך כדי היא ממשיכה לשאול: נו... התלמידה הזו צודקת? זה נכון שיש בגמ' מלא סיפורים וכל רגע מתחלף נושא וזה מה שכ"כ מעניין שם??

ואני רק צוחק וצוחק... ואז אמרתי לאשתי: אני רוצה להגיד לך שמאז תחילת דף היומי, הגמ' שהיה לי הכי משעמם והכי קשה ללמוד מאז תחילת ברכת... **זה היה פרק חלק בסנהדרין!!!!** ולמה?? כי זו בדיוק הגמ' שעליה דיברתם... כן... פרק חלק הוא מאוד מגוון ומעניין... כל כמה שורות מתחלף נושא ויש שם כמויות של מאמרי חז"ל... וזה בהחלט מרתק!! וכמעט כל שבוע שבועיים יוצא לי לעיין שם... אבל בשפראך של לימוד? !?

דווקא הגמ' מהסוג הזה הכי פחות תופסת ומרתקת בשפראך של הבית מדרש הפעיל... ישיבוחר שמבין עניין שקורא שורות אלו מחייך לעצמו... הוא מבין טוב מאוד מה אמרתי... אבל לך תסביר... לך תסביר את זה לעזרת נשים... אבל ב"ה נראה לי שדווקא הצלחתי להסביר... העניין הוא שהגמ' היא עסק!!! וכמו איש עסקים רציני שוקע בעסקים עד האף... וכמו שפוליטיקאי חי פוליטיקה ונושם פוליטיקה ויורק פוליטיקה ואדרבה ככל שנמצאים בתקופה יותר סוערת פוליטית ככה נוטף לו יותר ריר כשהוא מתאריץ... אז להבדיל בין הקודש ובין החולל!!! בלימוד ככל שהסוגיות יותר 'כועסות' ו'בלע' (נשכת' בסגלגל דורות) וככל שהנושא יותר מסועף ומסובך ושולח ויותר דורעות ואתה לגמרי טובע שם... ככה זה יותר ברשי ויותר גישמאק... לעומת זאת דווקא בפרק חלק שהוא מאוד גמרי... מה זה אומר? שזה לא מפתח בשיר... כל רגע מתחלף נושא... אז הגיון הזה הוא אולי טוב למפוזרי קשב לא מטופלים או בשביל לשלוף מאמרי חז"ל בלי מאמץ... אבל בתוך בית המדרש רק בזכות הפנימיות של המהר"ל באגדות הש"ס עם עומקים של ר' משה זה עובר...

כלפי מה הדברים אמורים??

מי שמכיר גיליון זה... כל פעם שמתחילה מסכת בדף היומי אני נוהג לתת תמונת רקע כללית ממעוף הציפור על המבנה הכללי של המסכת... זה לכשעצמו תמיד דבר טוב!!! אבל אם שמת לב: כל פעם אני די עסוק בלהיות המרגיע הלאומי... להרגיע שהמסכת היא לא כ"כ קשה!! וזה לא כ"כ הרבה דפיס!! ואל תדאג... זה לא מאיים... (אגב: המדהים הוא שלמרבית האבסורד אני בעצמי רק לאחרונה שמתי לב שזה מה שמטריד אותי כ"כ בתחילת מסכת... להירגע שזה לא ארוך מידי ולא כבד מידי) ואני יודע טוב מאוד מאיפה זה מגיע לי... זה מגיע לי ממשקעים מהעבר... שהייתי ניגש למסכת ומרגיש אבוד... כתוב פה מידי הרבה... וזה רק מתחיל ולא נגמר... והתוס' בכלל... הלך עלי אימים!! (ותמיד התוס' הכי ארוך נגמר במילים 'ואין להאריך') כל פעם שראיתי תוס' ענק, מיד הבנתי שאין לי סיכוי להתחיל להבין גם את הגמ'... כי אחרת על מה יצא קצפו של התוס'... (היום אני כבר יודע שברוב הפעמים כשיש תוס' גדולים... זה בסה"כ כבגלל שיש כאן איזכור מסדר ודעים או טהרות שאין עליהם גמ' מסודרת ולתוס' אין מקום אחר לכתוב) ולכן באופן טבעי... כל פעם שמגיע מסכת חדשה... הילד הקטן והמבועת שבי שוב קופץ... שוב נבהל... ואני עסוק בלהרגיע אותו... אל תדאג... זה לא הרבה... זה בסה"כ כמה דפים... **אז זהו שלא!!!** האמת היא שב"ה מאז הרבה מים עברו בידך והיום גם אני מבין שכשנכנסים לשפראך... ונכנסים לעניינים התפיסה מתהפכת ב-180 מעלות... דווקא המסכת הכי כבידה היא מסכת הכי גישמאק!!! וכאן חשוב לי להדגיש: אני לא מדבר פה על מדרגות בהבנה בלימוד... לא מדרגה בשקיעות... ממש לא!!! אני מדבר בסה"כ על חרדי ישראלי מצוי והייתי מוסיף גם בני ברק מצוי שמבין **מהר** דווקא כשמדברים **מהר**... (התיאור הזה נשמע לך מדרגת... או פרח ישראלי עונתי מצוי... אני חושב שיש בודדים שלא אוהדים שם... לצד אותך שאלה: יוצא לך מידי פעם לניס פוליטיקה עם כל הלווא"ס וההסרות וההיתירות והקנייטים והדיוקים... או לחילופין להתווכח עם משהו על איזה הסתבכות קודמתית עם אנרגיות... יצא לך?? ה הצלחת להחזיק ראש ארבעים דקות בשיחה? מה פירוש הצלחת... מה שייך פה להצלחה... אז זה!!! שגמ' הכי קשה לא יותר מסובכת מההסתבכות הכי קשה שיש לך בחיים מול הבוס או מול הרשויות ולא ידוע לי שביקשת מהררחה שתצמצם לך ליווי אפסטרופוס... אני מכיר אנשים בודדים בגיל העמידה... שאתה מהרגע הראשון רואה על הבן אדם שיש לו לקות מובנית... שאי אפשר לנהל איתו שיחה נייעס רציפה של יותר מרבע שעה... כי זהו... זה יותר מידי בשבילי... הוא פתאום מעביר נושא ואומר לך היקף הבראתל ונעצור כאן... כמה אנשים כאלו אתה מכיר?? כמה?? אני יכול לספור אותם על אצבע אחת!!! אל תאמין לי... תבדוק...) אז זהו!!! שלמרבית העגמומיות, בגיל שלושים-אני מכיר אנשים בודדים ממש שהמוח שלהם באמת איטי והם מבינים מהר רק כשמסבירים לאט... אבל!!!! בגיל שמונה... 120 ו-16 יש כאלו למאות ואלפים!!! ושם!!!! שם הייתה הטבילת אש הראשונה שלי ושלק מול הגמ'... ושם!!!! שם שרפנו הקשרים... שם התפתחה ריאקציה... שם הכנסת לעצמך לראש שאני והגמ' לא חברים... ואני ב"ה יצאתי מזה!!! ואני נחוש שגם אתה תצא מזה!!! כי אני לא צריך להגיד לך מה היית בגיל הטיפש עשרה ומה אתה היום... אתה מבין יותר טוב ממני עד כמה היית אז פרח סגור וכמה נפתחת... כמה דברים לא היית כשיר להבין אז וכמה היום כן... אז ההלל... גם את הגמ' שלא הבנת אז, היום היא נגישה ומאוברכת אליך!!! ולכן חבל לי עליך... אתה עלול לגלות לתדהמתך פניה לך משיכה אליה לא פחות מההיכרות הכי כבד... אז דחילאק... במקום לחפש את האברכים בפינה וכל הזמן לשפוף עליהם בויח שהם לא עושים כלום... עזוב... תפסיק להרגיש נחיתות... תפסיק להרגיש שהם מתנשאים מעליך... כי נכון... פעם זה היה נכון!!! אבל די... עברנו את זה... די... אל תנציח להם את הנצחון הזה!!! ואני אומר לך כמו חבר עם יד על הלב: **יש לך את זה!!! ולא פחות מהם!!!** חבל לבזבז אנרגיות שליליות כדי לפסול את השני בזמן שאתה יכול להתחרות איתו וגם לנצח... קום על שתי רגליך האחריות... תכנס לבית המדרש... ואני מבטיח לך שאתה עלול למצא את עצמך מתגשמעק על דף גמ' לא פחות מהם... אבל לא סתם!! אלא הסוגיה הכי כבידה... תפשיל שרולים ותוכיח יכולות בדיוק כמו שכיום אתה לא נרתע מלהסתער על פרויקטים מאתגרים בעבודה... נראה אותך גבר... נראה אותך מתעלה מעל המשקעים וקופץ למים... מה כבר יכול לקרות... תאמין לי שזה יסחוט ממך פחות אנרגיות מלחפש את האברכים שקוב"ה תבע ביקרייהו

נחזור לעניינינו... אני עדיין באמצע להתייגע להסביר לאשתי מה הגישמאק בלימוד גמ' בסוגיות הכי כבדות... אני בניסיון אחרון לנסות להסביר את זה... ובכן: ידוע המשפט של ר' שלמה קרליבך שהתבטא: שהשיר הכי עצוב הוא השיר הכי שמח!!! מה הכוונה?? שיר עליו הוא נחמד... הוא בהחלט מקפין... אבל גישמאק אמיתי של שיר... זה שיר ששואב אותך לעומקים ולמחוזות הרבה יותר נרחבים... אז השיר הזה יצא אולי יותר עצוב... אבל עם השיר הזה אנחנו יכולים להתגשמעק לילה שלם ולא לגמור... אבל עם ישראל חי... דוד מלך ישראל חי וקיים... מה כבר אפשר לעשות עם השיר הזה? הלוואי והיה מסובך להסביר את זה לוועברערס... אז זהו!!! דווקא להם הכי קל להסביר את זה... (כי בבית האישה היא עיון והבעל הוא בקיאות... היא היסודית והעקבית והבעל הוא המחפף) דא עקא: שדווקא לגברים הכי קשה להסביר את זה...

מישהו בא לבשר לי בהתרגשות שב"ה הבינה מלאכותית' למדה להסביר דף גמ'... הבינה' יכולה לתמצת לך דף שלם ב-9 דקות!!! וזהו!!! הדף גמרא בכיס שלך!! **אתה יודע איזה ניתוק טמון בהתלהבות הזו??**

הדרך היחידה שלי איך להמחיש את הניתוק הזה זה ככה: שמעת פעם אנשים שרים מכניסי רחמים?? כמה זמן אורך להם לשיר את זה?? דקה וחצי בערך?? אז זהו שאני בעל כישר'... אני מצאתי דרך איך לשיר את זה מהר מהר... תוך עשרים שניות אני מצליח לגמור את כל השיר כולל הסיומת... וככה אני חוסך לאנשים המון זמן ואנרגיה... אני רואה איך שכל פעם מחדש אנשים מתייגעים לשיר... הם עוצמים את העיניים בריכוז... ובוררים לאט לאט את המילים... וחוזרים עוד פעם ועוד פעם עד ש... ש' עובד להם' ורק אז הם עוברים לשיר אחר... אבל אני מצליח לשיר את זה במהירות!!! ואתה יודע מה... כולם שרים את זה עם מנגינה... מרוב פחד לשכוח את המילים, אבל אני?!? אני מצליח להגיד את זה במהירות אפילו בלי לשיר... אה... מה אתה אומר על הפתרון המדהים שלי?? מי שמדבר ככה... הוא כמו עיוור מוזיקלי!!! הוא לא התחיל לקלוט את האירוע... הוא לא 'בתורת' בכלל... **אז זהו!!! שפחות או יותר ככה זה נראה ביחס ללימוד...** כשמישהו מתלהב יותר מדי שהולך לו בקלות בלימוד... זה בדיוק כמו מי שמתלהב שהוא יכול לשיר מכניסי רחמים במהירות מסחררת... זה... זה 'יצאת נשמה' של השיר... כנ"ל בלימוד!! אין לנו עניין להבין **יותר מידי מהר** בלימוד... זה לא האירוע... מבחינתנו לא זה הישג!!! כי אם אתה באמת ממנהר אז תפתח קיצור שו"ע ותגמור עניין... אז זהו שלא!!!! מי שלומד גמ'... כל השפראך של הגמ' זה ההתבשלות בתוך ההו"א ולחיות את זה...

---עד כה דיברנו על הגישמאקע לימוד... עד כה התמקדתי במה שנקרא עיון... כעת אני עובר במעבר חד לבקיאות!!!! וזה לא סתירה בכלל...

אני רוצה לפתוח פה נושא די עדין... וברגישות... רק בתור המחשה: יש לי דודה מבוגרת... שהוא מביא ברפואה ושימשה כאחות בשערי צדק שנים רבות... פעם יצא לנו לדבר איתה על הרופאים המלינרים האלו שדופקים מחירים אדירים על כל ניתוח... וטוב שבהם לגהינם... ואז היא הפתיעה ואמרה: תדעו לכם שזה לא מדויק!!! המנתח העולמי הזה לא עושה כ"כ הרבה כסף כמו שאתם חושבים... ולמה? כי אם תשימו לב: רוב הרופאים הנחשבים הם אנשים די מבוגרים... עם שיער לבן... ולמה? כי אורך עשרות שנים עד שהרופא קונה את המוניטין והשם... ועד!!! עד שסוף סוף הוא מגיע לטופ!! והוא באמת יכול לדרוש כסף... כבר אין לו הרבה זמן... כי הוא לא צעיר... הוא כבר בן 68 או 74... יש לו מעט מאוד שנים לעשות כ"כ הרבה כסף... ואז היא אמרה משפט מעניין: לא מספיק להרוויח הרבה כסף!!! צריך גם שזה יהיה הרבה זמן!!! יכול להיות לך בן אדם שאמנם מרוויח הרבה כסף... **אבל אין לו הרבה זמן להרוויח הרבה כסף...** המשפט הזה נכנס לי לראש ומאז לא יוצא!!

כלפי מה הדברים אמורים??

אחד המוקשים שלנו שאנחנו לא ממחרים לשום מקום... אנחנו מתרווחים וחושבים שיש לנו יותר מידי הרבה זמן... וברוך ה'... מה שנכון נכון... פקד ה' את עמו ובאמת תוחלת החיים היום הרבה יותר ארוכה... ולכן מטבע הדברים תקוע לנו בראש שהפך תוקף הוא ארוך ארוך... לא באופק... ותכל'ס זה בעוכרנו!!! נו... אז כאן אפשר תמיד לפתוח במתקפת איומים ולהגיד... תשמע... א"א לדעת מה ילד יום... כי לא ידע האדם עתה... ויש צעירים שנפטרו בפתאומיות... תתפוס את עצמך לידים... אבל הניסיון הוכיח שהמשפטים המאיימים האלו לא מקדמים אותנו... אז זהו!!! שהפעם אני רוצה להגיע מזוית אחרת וטכנית...

זה לא סוד!!! שמגיע גיל מסוים שהזכרון הוא 'לא מה שהיה'!!! וזה כבר לא מאה ועשרים... אני מדבר פה על 'עוד ינובן בשיבה דשנים ורעננים', אני מדבר פה על מין הרב עובדיה זיע"א שגם בגיל 91 הוא עדיין הוביל בזכרון שלו בפערים בלתי נתפסים מול כל אחד אחר, וגם הוא העיד בגיל שמונים שהזכרון האדיר שלו הוא לא כמו שהיה בגיל יותר צעיר... (הלוואי עליו הזכרון שלו בגיל תשעים...) זה לא מחדל!!! זו גזירה שיעקב אבינו תבע זקנה... זו עייפות החומר!! וכשאתה מתכנן את עצמך לצאת ביום מן הימים תלמיד חכם!!!! קח בחשבון שאם רק בגיל שבעים אתה תהיה תלמיד חכם... אז נכון... טוב מאוחר מכלום!! אבל כבר לא יהיה לך הרבה זמן להיות כזה... כי בקושי הספקת להגיע לשם... אתה כבר מתחיל ללכת אחורה... (בדיוק כמו שאתה מבין לבד שביום מן הימים אתה תתחיל לקחת פה ושם כדורים ללחץ דם וכו'... ככה הזכרון והיכולות לא יהיו אותו דבר.) אז אם כבר חלום להיות ת"ח... אל תסתפק בזה שיום אחד זה יקרה!!! יש עניין להתאמץ שזה יקרה **כמה שיותר מוקדם...** כדי שתספיק לא רק לעשות הרבה כסף, אלא שיהיה לך גם הרבה זמן לעשות הרבה כסף!!!! (אגב: הגדלות העצומה של זקני ת"ח שלמרות הזקנה המופלגת הם זוכרים עוד יותר מכולם... זה נובע בגלל שהם כבר ת"ח במשך כ"כ הרבה שנים עוד לפני שהם הזדקנו... וממילא ידיעת התורה אצלם זה כבר לא עניין של זכרון אלא חלק מההוויה שלהם... כמו שזקן אשמאי לא שוכח את הקללות ואת השטיות כי זה חלק מהוויה שלו... כך ת"ח מופלג... הזקנה אולי מכרסמת בכוחות הפיזיים אבל לא בעצם ההוויה שלו שכל כולו תורה כבר הרבה הרבה שנים... אז לא להזדזז...)